



# MOTERŲ DIRVŲ

Gegužis (May), 1949

No. 5.



MŪKŠINIS  
LAIKRAŠTIS

*A.L.R.K. Moterų Sąjungos  
Organas*



# Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS, 259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA, 1238 Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENĖ, 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namų adresas: 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Izdininkė—ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

## IZDO GLOBEJOS

ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincey Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS, 39 Providence St. Worcester, Mass.

## SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

## DAKTARAS-KVOTEJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

## DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUPŠA, 6733 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hampshire valst.—GENEVIEVE KANEB, 21 Commodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE, 16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—STELLA STRAZDAS, 135 Liberty St., Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPTEL, 1218 Castleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst.—J. TAMANAUSKIENĖ, 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAITĖ, 1427 W. Lexington St. Baltimore 23, Md.

## ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.

## LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St. Chicago 16, Ill. ANTANINA WACKELL, 237 Millbury St., Worcester, Mass. MARIJONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven, Conn.

## SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St. Worcester, Mass. M. PAUKŠTIENĖ, 4318 Maplewood St., Chicago 32, Ill. K. SRIUBIENĖ, 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Illinois.

## ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

VERONIKA LIUTKIENĖ, 32 Arthur St., Worcester, Mass. ANTANINA BARVITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16, Ill.

## LEGALIS PATAREJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Washington St., Chicago, Ill.

## "MOTERŲ DIRVA"

Leldžia Amerikos Lietuvių Romos Katolikių Moterų Sąjunga

### PRENUMERATA:

|                           |        |
|---------------------------|--------|
| Am. J. Valst metams ..... | \$2.00 |
| Pusmečiui .....           | \$1.00 |
| Vienas egz. ....          | .15    |
| Užsienyje metams .....    | \$2.50 |
| Pusmečiui .....           | \$1.25 |

## "MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois  
Telephone FRontier 6-1754

## WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's Alliance of America

### SUBSCRIPTION RATES:

|                                   |        |
|-----------------------------------|--------|
| Yearly .....                      | \$2.00 |
| Six Months .....                  | \$1.00 |
| Single copy .....                 | .15    |
| In foreign countries yearly ..... | \$2.50 |
| Six Months .....                  | \$1.25 |

## WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois  
Telephone FRontier 6-1754



## PRADĖKIME RUOŠTIS SEIMUI

Moterų Sąjungos 23-čias seimas šįmet įvyks Chicagoj, rugpiūčio 15-19 dienomis. Seimo suruošimu rūpinasi 20-ji kuopa iš Brighton Park, ypatin-gai kuopos pirmininkė Ona Paurazienė ir Centro išdininkė Elena Statkienė.

Šįmet, kaip ir kitais metais, seimo ir atstovių rinkimo tvarka bus ta pati. Kiekviena kuopa gerame stovyje, turinti ne mažiau 10 narių Pašalpos ir Apdraudos (pomirtinės) skyriuose, gali siųsti po vieną atstovę. Gi turinčios daugiau narių, gali siųsti vieną atstovę nuo kiekvieno 10 narių. Pastaraisiais metais apskritys taipgi siuntė atstoves, bet nuo to laiko, kai naujoji mūsų konstitucija įėjo į galę, State Insurance Department įstatymais, apskritys negali seime turėti balso, tai yra siųsti atstoves bei savo įnešimus. Ši tvarka liečia ne tik mūsų sąjungą, bet visas fraternales organizacijas, ar jos bus lietuvių, ar kitataučių. Pavyzdžiui, mūsų sąjungos "brolio" — L. R. K. S. A. apskritys taipgi negali į savo seimus siųsti atstovų. Jis gali finansuoti, arba padėti kuopoms apmokėti atstovų kelionių lėšas, bet jis pats negali būti seime atstovaujamas. Teisę atstovauti seime turi vien tik tai kuopos, gerame stovyje.

### Netaip Kaip Seniau

Šia proga reikia pažymėti, kad šiais laikais daug sunkiau yra organizaciją tvarkyti, negu senais laikais, kuomet sąjunga buvo įsteigta ir ugdoma. Tada nereikėjo savo veikimo derinti su valstybių apdraudų departamentais. Dabar gi visai kitaip. Valstybių Insurance Departamentai neklausia mūsų, ar mes sutinkame su jų nuostatais, ar ne; ar mums tas patinka, ar ne, bet tiesiog įsako, kad tas ir tas taip ir taip

turi būti. Ir norime ar ne, turime taip daryti.

### Įgaliojimai

Iki seimo turime dar laiko, todėl savo kuopose svarstykime sumanymus, kaip pagyvinti mūsų organizacijos veikimą, koku būdu gauti daugiau naujų narių. Įnešimus seimui siųskime tik tai tokius, kurie gali būti naudingi organizacijai, o ne kokiai pavienei narei. Sykiu vertinkime savo veikėjas, kurios širdies įdeda į organizacijos reikalus. Savaimė organizacija neišaugo. Kas nors turėjo jai dirbti, jai vadovauti, ją ugdymo keliu vesti iki to laipsnio, kokiame ji šandie stovi.

### Ruoškim Sumanymus

Mandatai, kaip ir kitais metais, bus pasiųsti kuopoms iš Centro Raštinės. Ant mandatų turi būti parašai: dvasios vado, kuopos pirmininkės ir raštininkės. Taipgi turi būti pažymėta, kurį skyrių: Pašalpos ar Pomirtinės narė atstovauja. Apšvietos narės gali važiuoti į seimą kaippo viešnios, jos negali atstovauti kuopos ir neturi balso finansiniuose reikaluose. Daugelis narių, ypač Apšvietos skyriaus, gal užsi-gaus šiuo pranešimu. Bet kaip anksčiau rašiau, tai nėra mūsų patvarkymas, bet valdžios. Mes turime taikytis, jeigu norime gyvuoti.

Mandatai turi būti Centro Raštinėj ne vėliau 30 dienų prieš seimą. Įnešimai turi būti siunčiami Įnešimų Komisijai taipgi ne vėliau 30 dienų prieš seimą. Skundus siųskite Skundų Komisijai, kurios vardai randasi "M. D." numery C. V. adresuose. Atstoves rinkime rinktines nares. Rinkime tokias, kurios supranta reikalus, kad seimas nesitęstų iki vidurnakčio; kad galētu-



me seimuoti ne tik gražiai ir protin-gai, bet ir greitai. Ilgi seimai nusi-bosta ir, norint greičiau užbaigti, pa-sidaro nesmagumų.

Važiudamos į seimą, važiuokime ge-rais tikslais. Važiukime, kad galētu-me pirmiausiai pagerinti mūsų orga-nizacijos reikalus, kad galėtume susi-pažinti su kitomis sąjungietėmis ir to-kiu būdu jaustis kaip viena didelė šei-ma.

Turėdamos tai širdyje, priimdamos šv. komuniją seimui prasidedant, gau-sime Dievo palaimos ir pasėkmių mū-sų darbui. Taipgi parodysime kaip su-sipratusios tikros katalikės sąjungietės. Iki pasimatymo.

*Albina Driza, Centro Pirm.*

P. S. Visus kuopų seimui įnešimus reikia siųsti ne vėliau kaip 30 dienų prieš seimą, įnešimų komisijai, kurion įeina: E. Paurazienė, M. Kase-Kase-vičienė ir A. Kasevičiutė. Pirmųjų dviejų komisijos narių adresai randasi Centro Valdybos adresuose.

\* \* \*

The A. L. R. C. Women's Alliance 23rd Convention will be held in Chi-cago, at Brighton Park, Aug. 15—19 1949.

Nothing would be more gratifying than to see more of the younger ele-ment at the convention. It is by at-tending these convention that one learns of the affairs of the organiza-tion.

A chapter having 10 members or more is eligible to send one delegate for every 10 members. One who has been a member for at least 6 months and is in good standing can be a de-legate.

It is at conventions that we meet the active members and it is there we ex-

change ideas that help us in our work in local chapters.

So let us have a good representation from all the chapters so that this con-vention, with the help of God and His Blessed Mother, our patroness may be one of the most successful in the hist-ory of our organization. So will be see-ing you.

*Albina Driza, Supreme Pres.*

## SEIMO RENGIMO KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Seimas įvyks rugpiūčio 15—19 die-nomis Nekalto Prasidėjimo šv. Pan-parapijoj, Brighton Park kolonijoje, 20-toj kuopoj.

Sekmadienį, rugp. 14 d., parapijos salėj 6 val. vakare įvyks atstovių su-sipažinimo vakaras.

Rugpiūčio 15 d. seimas prasidės šv. Mišiomis 10 val. ryte. Atstovės in cor-pore eis prie šv. Komunijos. Po pa-maldų parap. salėj bendri pusryčiai. Tą pačią dieną užbaigus sesijas įvyks bendras išvažiavimas į Labdarių ūkį.

Rugpiūčio 16 d., 8 val. ryto šv. Mi-šios už visas mirusias sąjungietes. O 6 val. vakare Syrena salėje įvyks at-stovėms pagerbti bankietas.

Rugpiūčio 17 d., seimo pradžia 9 val. ryto, o vakare parap. salėj savy-bės vakaras.

Dėl vietų apsistojimui prašome duo-ti žinią bei rezervacijas kuopos pirmi-ninkei Onai Paurazienei, 2942 West Pershing Rd. Kartu prašome pažymėti kur norima apsistoti: viešbučiuose ar privačiai pas sąjungietes.

*Seimo Rengimo Komisija*

*Eik prie skruzdėlės... apsvarstyk jos kelius ir būsi išmintinga.*

*Saliamonas*



## ITEIKTOJI KARDINOLUI FRANCIS SPELLMAN VAZA



Stovi iš kairės pirmoje eilėje: BALF-o pirmininkas kun. Dr. J. B. Končius, tremtinių atstovė Valerija Barmienė, įteikianti adresą, Kardinolo atstovai, jo asmens sekretorius pralotas Murphy ir Vyskupas Ryan. Už vazos stovi tremtinių vaikučiai ir tremtinės mergaitės Brokaitės.

## Redakcijos Pastabos

*Kanadoj lietuvis organizuojasi.* Didėjant tremtinių skaičiui Kanadoje, iškyla reikalas įvairių organizacijų, per kurias galima daug kas nuveikti, daug ką atsiekti. Ir ateivės moterys susirūpino nuosava organizacija.

Katalikių Moterų Sąjungos įsteigimu susirūpino Ieva Mankienė, kurios iniciatyva jau buvo sušauktas balandžio 10 d., Toronto mieste steigiamasis Katalikių Moterų Sąjungos susirinkimas.

Steigiamos sąjungos pagrindan yra dedami Catholic Women's League tikslai ir uždaviniai: religinis, socialinis, kultūrinis ugdymas narių tarpe, vaikų

auklėjimas, moterų sveikatingumas, šeimų socialinė gerovė ir t. t. Šią veiklą lietuvis žada padaryti platesnę, būtent organizuoti lietuvių ligonių lankybą, prisidėti prie pasitikimo naujai atvykstančių lietuvių, teikiant jiems pagalbą buto suieškojimo reikale motinoms turinčioms mažus vaikučius, prisidėti prie parapijinio darbo ir katalikų rengiamų kultūrinių minėjimų.

Kaip matome, visi aukščiau suminėti tikslai ir uždaviniai, išėmus porą pastarųjų, yra raide į raidę įtraukti į mūsų organizaciją — *Moterų Sąjungą*, neskaitant dar medžiaginės naudos iš apsidraudimo ir pašalpos ligoje, kokią



gauna narės priklausydamos Moterų Sąjungai. Tad, ar nevertėtų Kanados lietuvėms katalikėms pagalvoti apie steigimą *Moterų Sąjungos* kuopų Kanadoj dygstančiose lietuvių kolonijose? Gal mūs valstybių apdraudų departamentų teisėmis kanadietės lietuvės negalėtų priklausyti Pašalpos ir Apdraudos (pomirtinės) skyriams, bet jos, be jokio klausimo, galėtų steigti *Apšvietos Skyriaus* kuopas ir tuoju gautų didelę pagelbininkę savo veikimui plėsti, būtent "*Moterų Dirvą*". O juk žinome, kad organizacijos gyvavime savas laikraštis-organas lošia labai svarbią rolę.

*Moterimis arė žemę.* Nesenai vienas pabėgėlis iš rusų zonos Vokietijoje, pabėgęs į Švediją, papasakojo šiurpių žinių iš komunistų šeimininkavimo Rytprūsioose. Pavyzdžiui, Karaliaučiuje, kurį komunistai praminė Kaliningradu, iš buvusių 300,000 gyventojų belieka tik 50,000. Tūkstančius moterų rusai išmarinę badu, o kitas išsiuntę prie laukų darbų. Kadangi arklių ir jaučių Karaliaučiaus apylinkėje nebuvo, tai rusai komunistai moteris — po 10 ar 12 kinkydavę į žagrę ir jomis ardavę laukus. Moterimis tekdavę dirbti net po 19 valandų per dieną ir gyventi tvartuose, kur naktį rusai taip pat joms neduodavę ramybės.

Jaunimui, taip pat ir suaugusiems, atskiriems žmonėms ir ištisoms tautoms reikia švenčių ir pramogų.

★

*Iš meilės kyla šventumas, teisingumas, susivaldymas ir tvirtybė.*

—G. Palau, S. J.

★

Klasta reikalauja uždangalo, bet teisybė visuomet mėgsta būti nuoga.

—E. Young

## Ar Atmeni?

(Iš laiško)

Ar atsimeni, jog ir tavo tėviškės lygiais laukais dabar eina puikus pavasaris? Sodai pasipuošę baltais vyšnių ir obelių žiedais. Galulaukėj aukštam topelių gandas kalena, pamiškėj gegutė kukuoja... O rytai ir vakarai tokie gražūs. Tik nebeskamba ten dainos subatos vakarėlių, neatplaukia graudūs armonikos garsai iš anapus Nemunėlio. Sesė toli, brolis į nežinią išėjo. Tylu ir nyku tavo gimtajam sodžiui. Kraujuje ir ašarose papludusi tavo tėvynė.

Ant balto klevo vartų pasirėmus į platų vieškelį bailiai žvelgia viena likusi sena motulė. Sunki gyvenimo našta dar labiau nulenkę jos pečius. Viešnišas vargingas gyvenimas dar gilesnėmis raukšlėmis išvagojo jos veidą, dar balčiau nudažė jos plaukus. Skausmas, ilgesys ir baimė spaudžia ir plėšo jai krūtinę. Kur, kodėl, už ką? — jos galvoje pinasi šimtai klausimų.

Taip, viskas pasikeitė. O buvo gražios dienos... Buvome kartu. Žydėjo jaunystė, skambėjo daina...

Ar prisimeni, ar prisimeni tas dienas?

—A. I.





## LIETUVĖ MOTINA SENOVĖJ

Lietuviai nuo seno gerbė ir mylėjo savo motinas. Mūsų liaudies dainose dažnai minima "motinėle sengalvelė". Jose su užuojauta sakoma, kiek ji pavargo, kol mažą užaugino. O ir vėliau vaikams paaugus, jos vargai nesibailgia. Girdime dainuojant apie motulę, kuri verkė, kaip gegulė, sūneliui į karą jojant. O paaugusi dukrelė prašo dainuodama: "Ausk, močiute, drobulės, ausk, širdele, kraitelį, kalbin mane bernuželis į svetimą šalėlę". Ir lietuvė verpė ir audė. Savo audiniais aprengdavo visą šeimą ir dar didžiules skrynias prikraudavo savo dukrelėms kraičio: drobių, kaip stiklas, rinktinių sijonų, kaišytinių prijuosčių ir juostų. O koks spalvų švelnumas (dažų dažniausia pačių pasigamintų iš visokiųjų augalų ir žiedų) ir suderinimas! Gilios kultūros skonis slypi tuose rankdarbiuose. Jais žavisi šiandien didžiausi meno žinovai.

Daug meilės ir grožio pajautimo įdėjo lietuvė į šeimos aplinką. Tik prisiminkime kaimo seklyčias su gėlių darželiais palangėse, kur auga žalia rūta, raudonos tulpės, pinavijos ir skaisčios rožės. Mūsų močiutėms ir po sunkiausio darbo niekuomet nestigo jėgų apiravėti ar palaistyti savo darželį.

Neabejotina, kad ta poetiška aplinka turėjo įtakos į visą lietuvių dvasią, kuri išliko, nepaisant sunkaus gyvenimo ir kentėjimų, švelni ir romantiška.

Lietuvės vyras, senovėj buvęs kietas karys, o vėliau tapęs "pilku artojėliu", pasiliko sielos žmogus. Tai lietuvės motinos dėka. Ji visais laikais herojiška; didvyrė ne su kardu rankoje besišvaistanti, bet pasišventusi namų židinio vaidilutė. Jos įdėgtos tėvynės meilės dėka, lietuvių dvasia atrėmė kryžiuočių sickimus, vėliau nepalūžo

sulenkėjusių ponų baudžiavai spaudžiant ir pagaliau rusams pavergus. Tai suprantama, nes lietuvi meilė savo tėvynei pakyla iki heroizmo. Ar gali paprasta motina pasakyti, išlydint savo vaiką, šiuos žodžius: "Tu, vaikeli, geriau mirk, bet savo krašto, savo papročių ir kalbos neišsižadėk."

*Nepaprasta pasiliko lietuvė  
ir iki šių laikų*

Tik prisiminkime tą panevėžietę, iškviestą okupantų pas sūnų į kalėjimą, kad ji prikalbintų išduoti savo draugus. Nepaisant grasinimų, ji sūnui pasako, kad jis nustos buvęs jos vaiku, jei prasitars nors žodį.

O tremty ar lietuvė palūžo? Ne, ji vis ta pati, vis ištikima savo tautai ir šeimai. Ji vis ta pati darbšti bitelė, kurios galva nulinkus ant amžinų adymų, lopymų ar nėrimų. Ir šio darbštumo dėka nematome mes apsiskarmavusių tremtinių. O tokių galėtų būti, ypač vaikų, nes naujų rūbų dauguma seniai jau nėra turėję.

Motinos meilė vaikui didelė. Ji nesigaili net savo gyvybę jam paaukoti. Be abejo, ne vienam teko skaityti apie motiną, kuri išgirdus, kad jos vaikelis pasiliko degančiuose namuose, šoko į ugnį jį gelbėti; arba vieną keleivę, nešusią savo kūdikį per kalnus. Pūgai užėjus ji nepametė savo brangios naštos, kad save išgelbėjus, bet, pridengdama savo sušalusiu kūnu, apsaugojo jį nuo mirties.

Vienartinė auka, nors ir didelė, lengviau pakeliama, negu nuolatinė, kasdieninė. Daug sunkiau aukotis kas valanda, diena iš dienos, metai iš metų. O šitokią auką pakelia motina. Ji, beaugindama vaikelį, neturi poilsio nė dieną, nė naktį.



Maži ir dideli vaikai ieško motinos pagalbos ir paguodos. Dukrelė ištėkėjusi už girtuoklio vyro dainuodama rauda:

“Prapuoliau, močiute,  
prapuoliau, širdele,  
už didžių vargų, už rūpestėlių,  
už gailių ašarėlių...”

Motina mus myli, paguodžia ir mums pataria. Kur rasi motiną, kuri linkėtų savo vaikui blogo? Už tai jai priklauso mūsų meilė ir padėka, reiškiamą klusnumu ir patikavimu, o jos senatvė į globa, kad ji nepajustų veltui vargus dėl mūsų.

#### *Didžiųjų žmonių meilė motinai*

Senovės graikų filosofas Sokratas pripažįsta, kad motina turėjusi į jį daug įtakos ir viešai jai reiškė savo pagarbą ir padėką.

Didysis vokiečių poetas Goethe savo eilėraščiuose įamžino savo motiną, pabrėždamas, kad iš jos jis paveldėjęs meilę poezijai.

O šių laikų didelis indų rašytojas Tagore kalba apie savo motiną šiuos žodžius: Mano motinos akys tokios gražios, gilios ir ramios. Jos man nušvietė gyvenimo kelią, kaip aušros pirmoji šviesa ir įteikė relikviją nešti per visą mano gyvenimą.

Ir Dievas žmogus davė mums sūniško paklusnumo pavyzdį. Motinai Marijai prašant, padarė pirmąjį stebuklą Galilėjos kovoje.

#### *Ko lietuvė motina laukia iš mūsų?*

Ji nori, kad mes būdami svetur neužmirštume ir mylėtume savo tėvynę — tą šalį, kur mūsų prabočiai ir tėvai gyveno, tą šalį, “Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka”.

Kur Šventosios, Nevežio ar Dubisos pakrančių lakštutės išmokė mūsų jaunimą užtraukti po sunkaus vasaros dienos darbo gražią sutartinę. Tokią su-

tartinę, kokios niekur kitur neišgirsi. Net šioj išgarbintoj vakarų Europoj dažniausia matai žmones einant po darbo paniūrusius, lyg darbas būtų ne palaima, o prakeikimas.

O koki gražūs papročiai ir apeigos supo mūsų didžiuosius ūkio darbus, k. a. rugiapiūtę, šienapiūtę, linų mynymą ir kit. Visi gyvenimo įvykiai palydimi pritaikintomis giesmėmis. O žinia, ten, kur giesmė, nėra vietos pykčiui. Neveltui mūsų šalis buvo vadinama Šventoji Lietuva.

Nors žiaurus karas išblaškė mus po visą pasaulį, bet atmindami savas motinas, mes netapsime šiaudadušiais. Mes ir svetur liksime ištikimais savo tėvynės vaikams. Mylėsime Lietuvą ne vien žodžiais, bet ir darbais, visu savo gyvenimu. Ne tik mes nepamiršime savo senos gražios kalbos, bet ir savo vaikus jos išmokysim. Supažindinsime juos su Lietuvos garbinga praeitimi ir liūdna dabartimi, mūsų tautos aukšta dvasine kultūra, Lietuvos malonia gamta, jos gražiomis dainomis bei menu.

Tuo būdu neužaus mūsų tarpe žmonės, lyg gegužiukai žylės lizde, t.y., visai svetimi mūsų tautai. Kaip skurdžiai išrodo toks žmogus, kuris žino savo kilmę, bet nemoka kalbos ir nieko nežino apie savo tėvynę! Jauti tartum jis būtų apvogtas. Apvogtas ne pinigais, kuriuos visuomet dar gali įsigyti, bet jam trūksta tokių vertybių, kurias nieku nepakeisi — tai tautiškos dvasios.

Mūsų rašytojo, autoriaus “Algimanto”, Pietario vaikai ne lietuviai. Ar tai ne pasityčiojimas iš savo tėvo, kuris rašė tokius patriotinius veikalus?!

Lietuviai turi pasilikti garbingais savo tėvynės atstovais. Svetimtaučiai žiūrėdami į mus turi suprasti, kad Lietuva kultūringa, taurių žmonių šalis; kad ji nereikalinga svetimųjų valdo-



vų, kad ji gali būti laisva ir nepriklausoma, kaip prieš 9 metus.

Jausdami kokia tai didelė garbė ir laimė priklausyti nors mažai, bet senai, garbingai lietuvių tautai, išugdykime savo tarpe kuo didžiausią vieny-

bę, pasisavinę šūkį — visi už vieną, o vienas už visus — ir mes nepaskėsime toje svetimųjų jūroj, kuri mus šiandien supa, o mirsime lietuviais, kaip esame jais gimę.

*M. Galdikienė*

## Stokime į Katalikų Frontą

*Dievas ir Tėvynė Šaukia Mus*

*I Katalikų Akciją*

Visa eilė tautų neteko nepriklausomo gyvenimo. Komunizmo slibinas žudo nekaltus žmones visur, kurie tik jam pakely pasitaiko. Antrojo pasaulinio karo pasėkoje jam paaukota daug valstybių. Nepasitenkinę naujais laimėjimais, komunistai siekia visą pasaulį užkariauti. Ir toji kova nėra politinė, bet idėjinė. Revoliucijos šūkiais pamažu ruošia visur penktąsias kolonas. Pragariška ugnimi, apgaule, nepasitikėjimu, baime ir neapykanta siekia ir demokratines šalis laimėti. Šėtonas tarnų atranda visur. Kova yra vedama ne tarp buržuazijos ir proletarijato. Kova yra tarp Kristaus ir Luciferio.

Mes lietuviai gerai pažįstame komunistų tikslus ir jų darbus. Jie mums atėmė mūsų žemę, o jos vaikus nuskriaudė, nužudė ir ištrėmė. Neužtenka, kad kūną sužalojo, bet ir dvasią nori numarinti. Mes esame iššaukti į kovą ginti ne tik savo tėvynę, bet ir mūsų tėvų tikyba.

Amerikos lietuviai gerai supranta tą pavojų ir ieško būdų tautinei gyvybei išlaikyti. Jie sutvėrė Amerikos Lietuvių Tarybą, suvienijo visas sroves bendram darbui. Išgelbėti daug iš tremties nuo karo nukentėjusių lietuvių suorganizuotas Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Tautinei są-

monei kelti turime jau daug priemonių, lieka tik susirūpinti tikėjimo gairinimu, stiprinimu ir išlaikymu lietuvių tarpe. Tą galime atlikti tik mes Amerikos lietuviai katalikai. Todėl Katalikų Kongresas spalio mėn. Chicagoje nutarė įkurti Amerikos Lietuvių Katalikų Akcijos Fondą.

Katalikų Akcijos Fondo tikslas yra materialiai padėti lietuviams kovoje už tikėjimo laisvę, už grąžinimą tautos Kristui. Mūsų darbo dirva: užkirsti kelią militariniam ateizmui, kuris plinta po mūsų kolonijas ir organizacijas. Mes šaukiame visus lietuvius pasauliečius mobilizuotis į katalikų akcijos eiles ir stoti prieš komunizmo ir bedievybės legijonus, kurie žudo mūsų tautą, naikina mūsų kraštą ir kėsina į mūsų parapijas bei įstaigas. Lietuviška prievolė kiekvieno patrijoto yra stiprinti turimas parapijas. Kviečiame kiekvieną Amerikos lietuvių ir kiekvieną tremtinį jungtis į parapijas ir katalikiškas draugijas.

Mes nusidėtume savo tautai ir brangiai tėvynei, jei remtume tik Amerikos Lietuvių Tarybą ir Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą, o savo tikiškas įstaigas apleistume ir susilpnintume. Jautri lietuviška katalikiška visuomenė yra tikriausias laidas tautybę ugdyti ir išlaikyti Amerikoje.

Tad, šiuomi skelbiu Katalikų Akcijos Fondo vąjį ir kviečiu kiekvieną



taurią ir jautrią lietuvę aukoti ir dirbti jo pasisekimui. Kviečiu dvasiškiją ir pasauliečius į talką. Kiekvieną parapiją, draugiją, įstaigą ir laikraštį kviečiu įsijungti į šią tautos akciją. Dievas ir Tėvynė tebūnie mūsų darbui akstinai. Aukos prašau siųsti: Rev. Ignatius Albavičius, 1515 So. 50 Ave., Cicero 50, Ill.

*Kun. Prel. Jonas Balkūnas,*

A. L. Katalikų Akcijos Fondo Pirm.

## NEPASITIKI MOKSLU

Anglas mokslininkas, Sir Henry Ford, tikrina, kad mokslas užtraukia pasauliui badą. Jis kreipėsi į mokslininkus padėti surasti sulaikyti "skurdą ir chaosą", kuris ateis bėgyje sekančių 70 metų. Praeityje, sako jis, karai, ligos ir badas palaikė pasaulio gyventojų skaičių tam tikrose ribose. Dabar karai jau nesudaro reikšmingo gyventojų sumažinimo. Ligos palengva praranda savo pajėgumą. Tiksliai badas yra likęs stabdžiu gyventojų peraugimui, iki mokslas išras, kaip žmones maitinti. Dabar milijonai kūdikių gema kas metai, kuriems ateityje gali pritrūkti maisto. 1914-18 metų karas pražudė tris kartus tiek žmonių kaip 1939-45 metų karas, sako jis, o 80 nušimčių II Pasaulinio karo sužeistųjų tapo išgydyti. Visur, kur tik žmonių mirtingumas buvo kokių nors priežasčių didelis, mokslas prisidėjo tų priežasčių pašalinimui. Žmonės nepermato ateinančio bado pavojaus. Jie tik atsimena 1930 metais perdidelį maisto užaugimą, bet nežino, kad nuo to laiko pasaulio gyventojų skaičius padidėjo apie 300,000,000. Jis sako šis klausimas yra ne juokas, bet rimtas pagalvojimas, kaip geriau paskirsčius žmonių pertirštą apgyvendinimą kai kurių šalių ir jų išmaitinimą ateity.

Bern. Brazdžionis

## TREMTINYS

*Kai išklydom, iškeliavom  
Iš tėvynės Lietuvos,  
Niekas kelio mums nerodė,  
Krito bombos ant nervos.  
Verkė Nemunas patvinęs  
Brolių ašarom, krauju, —  
Nepriqlaus ten niekas mūsų  
Neprikels čia niekas jų.  
Ir tariau sudie berželiams,  
Ir tariau sudie klevams,  
Ir tariau sudie kapeliuos  
Ilsintiems tėvų tėvams.  
Ir, kai žemė sudejavo  
Visame tėvų krašte,  
Man iš tolo pamojavo  
Obelėlė šakute.  
Sugirgždėjo svirno durys,  
Vėjo varstomos žiauriai...  
O gal ne, gal širdį dūrė  
Ten pravirkę vyturiai?..  
Gal ten jų giesmelės aidas  
Šaukė: — grįžkit atgalios,  
Nepaklydę, nepražuvę  
Svetimų kraštų keliuos.  
Ir dabar tą didį balsą  
Rytą vakarą girdžiu,  
Ir dabar visur aš ieškau,  
Vien tik tėviškės žvaigždžių.  
Vien tėvynė šaukia mano  
Ir svajones ir mintis,  
Ir tikiu, — ją mano akys  
Nors prieš mirtį pamatys.*

Kas padeda savo artimui, tam ir Dievas padeda. Nepagailėkite tremtiniai aukas. Aukos siųskite United Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

*Tikras nuopelnas yra panašus giliai upei: juo ji gilesnė, tuo joį mažiau trukšmo*



## Rožė — Gėlių Karalienė

(Tęsinys)

*Rožė romėnuose.* Iš Graikijos rožė buvo kolonistų pernešta į Romą, kame puikiausiai prigijo, bet gražus žiedelis čionai gavo visai kitokią reikšmę. Kada Graikijoje ji buvo laikoma meilės ir gražumo simboliu, bei linksmumo ir gilaus nuliūdimo išreiškimu — romėnuose ji buvo stipraus būdo ženklas ir duodama pasižymėjusiems veikėjams kaip atlyginimas. Romos žlugimo laikais ji buvo nelaimė ir prabangos daiktas, nes jai buvo leidžiamos beprotingos pinigų sumos.

Pradžioje, anot Eliano, romėnų kareiviai, eidami į kovą, nusiimdavę savo šarvus ir jų vietoje užsidėdavo rožių vainikus, kad taptų narsūs. Dažnai buvo ji kaip koksai ordenas duodamas už pasižymėjimą: Scipionas Afrikietis leido 8 legiono kareiviams, pirmiems įsčiaužusiems į priešo stovyklą, jų iškilmingos eisenos Romoj dienoje — nešti rankose puokštes rožių ir jų karžygiškumui pažymėti įsakė iškalti jų šarvuose rožės atvaizdą.

Visai panašiai pasielgė ir Scipionas Jaunasis, leidęs savo kareiviams, kurie pirmi užsikopė ant Kartagos sienų — papuošti rožių vainikais šarvus ir aprengti rožėmis visą iškilmių vežimą. Pirmais laikais rožių vainiku buvo leidžiama puošti žmogus padaręs ką nors nepaprasto ir kuo nors pasižymėjęs. Kada Morkus Fulvijus po nedidelio susirėmimo su priešu buvo leidęs savo kareiviams papuošti šarvus rožių vainikais, tai ciesoriaus Katono buvo smarkiai už tai papeiktas.

Anais laikais rožė taip gerbė romėnai, jog paprastieji žmonės buvo uždrausta puošti jos vainikais. Pavyzdys: kada Romoj buvo grumojama

priešų užpuolimu, vienas turtingas vertelga per Punų karą, papuošęs galvą rožių vainiku, buvo sumanęs išeiti į savo terasą, bet senato įsakymu buvo už tai suimtas, įmestas į kalėjimą ir išleistas tiktai karui pasibaigus.

Pirmos respublikos romėnai laikė rožę šventa ir kas metai Romoj mirusiems atminti buvo rengiamos iškilmės, vadinamos rozalijomis arba rožių dienomis "Dies rosationis".

Iškilmės būdavo nevienodu laiku, bet ne anksčiau kaip balandžio mėnesyje (nuo 19 d. ligi birželio 19 d.) pasižymėdamos tuo, kad būdavo puikiausiai puošiami mirusiųjų kapai ir požemiai, kame buvo palaidoti kūnai rožių giliandomis ir vainikais.

Kapams puošti buvo imamos visai baltos arba tamsiai raudonos rožės: pirmas sodindavo daugiausia ant jaunų, o antrasias — ant daugiau pagyvenusių žmonių kapų.

Jau nebetokią reikšmę turėjo rožė Romos puolimo laikais. Iš viešpatavjančio žiedelio ji tampa žiedu žaistų, tarnaujančių žemiems jausmams. Ji puošia dabar ne dievaitę Venerą — Uraniją — dievaitę tikros moterystės ir palaiminimo vaikais, bet begėdę Venerą Pandemos — dievaitę meilės jausmų.

Tais laikais rožės kaip papuošalo nupuolimas priėjo kraštutines ribas. Taip, antai prokonsulas Verres, eidavo per Romą ne kitaip kaip linginėse nešamas, kurių čiuzinys ir priegalvės būdavo pripildytos šviežių rožių lapelių, o pačios linginės apsuptos rožių girliandomis.

Dar daugiau niekino ir naikino rožės Neronas. Jo garsioje pietų salėje, kurios lubos ir sienos vartėsi puotų



metu ant tam tikrų prietaisų ir atvaizdavo keturius metų laikus: ledų ir lytaus vietoje ant svečių krisdavo mii-jardai šviežių rožių lapelių. Kiekvienai tokiai puotai, Svetonijaus žodžiais, būdavo sunaudojama daugiau kaip 900,000 litų rožių lapelių.

Rožių naikinama buvo didelė daugybė bendrai visose turtingų romėnų pietų puotose, ne tiktai kiekvienas svečias privalėjo būti apvainikuotas rožių vainiku, bet rožėmis buvo puošiami valgomieji stalai, valgiai ir patarnaujantieji belaisviai, visi indai ir taurės, o kai kada būdavo net padengtos ir aslos grindys. Čia reikalinga dar pridurti, kad paduodamieji svečiams vainikai būdavo nepaprastai nupinti iš rožių, bet dažniausia padaryti iš vieno rožių žiedų lapelių, kurie nelyginant žuvies žuonai būdavo apipinami apie lanką.

Prabangą ir nesąmonę iki toliausių ribų varydami, kai kurie patricijai liepdavo nukloti rožių lapeliais jūrų paviršių kada galeromis vykdavo pasivažinėti po jūrą. Vienos šventės metu jomis buvo nuklotas visas Liucinijaus ežero paviršius.

Visus tačiau pralenkė imperatorius Heliogabalas. Pasakojama, jog vienoj jo puotoj svečiai buvo apiberti tokia daugybe puolusių iš viršaus rožių lapelių, kad kai kurie užtroško po jais, kas sudarė didžiausio cezariui patenkinimo. Jisai maudydavęsi vyne, padarytame iš rožių lapelių, kurį, jam išsimaudžius, turėdavo pristieji žmonės išgerti.

Rožė turėjo dar kitą reikšmę: ji buvo tylėjimo simboliu. Todėl ji buvo pašvęsta dievaičiui Carpokratui — tylos dievaičiui. Lotynų patarle: "In vino veritas" (vyne teisybė) pasakoma tai, kad vyno apsvaigintas žmogus galįs išplepėti visas savo paslaptis. Kadangi Romos puolimo laikais labai

pavojinga buvo dalytis viešai savo mintimis, todėl kad primintų įsikarščiausioms galvoms, jog reikia laikyti liežuvis už dantų, per puotas buvo pakabinama salės palubėje dirbtinė baltą rožė. Pažvelgę į ją daugelis sulaikydavo savo atvirumą. Manoma, kad nuo tos rožės einas dargi žinomas lotynų pasakymas: "sub rosa dictum" — pasakyta po rožę (slaptai).

Iš rožės romėnai darydavo įvairių gėrimų ir gardumynų. Išskyrus vyną, apie kurį jau minėjome, primaišydami prie lapelių kiaušinius jie dirbdavo kepsnį panašų į pudingą: želę, rožių cukrų ir daugybę visokių saldumynų, dar lig šių laikų panašiai dirbamus Rytuose.

Romėnų rožės reikalavimas buvo toks didelis, jog apie Rymą ir visoj Kampanijoje buvę dideliausi rožių sodai, bet ir jų nepakakę ir pilnus laivus reikėjo dar jų atvežti iš Aleksandrijos ir Kartagos, kame klestėjo rožių kultūra kaip pramonės šaka. Rožių sodams tais laikais buvo pavesti patys derlingieji žemės plotai. Dauguma tų laikų sveikai mąstančių žmonių buvo tam priešingi ir Marcialis pašiepdamas rašė: "Aigiptiečiai, atsiųskit mums duonos mainais už mūsų rožes".

Kadangi šeima turi didelį uždavinį atlikti ir moterystė yra sakramentas, tai ji turi būti vieninga, pastovi ir neatskiriama.

Dr. J. Leimonas.

Kas sako: "Aš galiu tai padaryti", dar nieko nenuveikė. Bet kas sako: "Aš bandysiu tai padaryti", nuostabius dalykus padaro.

Kiekvienas vaikas turi būti paruošiamas tam, kad galėtų pats duoną užsidirbti.



## APIE VYRUS, MOTERIS IR PURVĄ

Geras dalykas yra žemė, geras dalykas ir vanduo, bet kai abudu susimaišo — pasidaro purvas.

Panašiai: mes vertiname vyrus, vertiname ir moteris, bet kai abėji pradeda maišytis smuklėse, saliuose, karčiamose — tai jau purvas.

Iki šiol karčiamose ir kalėjimuose viešpatavo vyrai. Moterys pirmavo bažnyčiose. Būtų tik labai liūdnas garsingumas, jei jos dabar imtų ieškoti sau stiprių pozicijų ir anose landynėse.

Alkoholio tvaiku garuojanti degtinė ar jai artimi silpnėsni alkoholio nuodai labai menkas linksmybės šaltinis: tai lyg pasukimas aukštyn dagties (knato) lempoje, kur jau žibalas išdegęs — iš pradžių lyg švysteli, o vėliau ima dvokti kartūs degėsių dūmai.

### **Bachas daugiau nuskandino, kaip Neptūnas.**

— Degtinė geras dalykas, — rašo Guthrie, — bet tik savo vietoj: niekas kitas negali taip mirusio išsaugoti, kaip alkoholis. Jei nori išlaikyti mirusį, įmerk į degtinę. Jei nori užmušti gyvąjį, dėk degtinę į jį.

— Baras tai lyg bankas; tik — čia deponoji pinigus, ir juos pražūdai; deponuoji laiką ir jį pražūdai; deponuoji savo būdą, charakterį, ir jį pražūdai; deponuoji savęs kontrolę, ir jos netenki; deponuoji savo vaikų laimę ir ji dingsta; deponuoji savo sielą ir — ją prarandi.

*Jane Porter* teisingai sako:

—Kada taurė bet kokių juslinių pomėgių išgeriama iki dugno, atrandami nuodai.

Tuo labiau tas teisinga apie alkoholi-

nius gėrimus:

— Bachas (gėrimo dievaitis) daugiau nuskandino žmonių, negu Neptūnas (vandens dievaitis).

### **Kam pragerti smegenis ir vaikų laimę.**

— O Dieve, — atsidūsta genialusis *Šekspyras*, — kamgi žmonės turi dėti priešą į savo burną, kad vėliau jį saiai pavogtų smegenis,!

Jei alkoholiniai gėrimai visiems yra žalingi, tai tuo labiau moterims. Jų gležną organizmą alkoholis greičiau ėda. Be to, moters paskyrimas yra būti motina. Jei ji nešios ar jau nešioja naują gyvybę, tai už jos gėrimo nuodėmes turės labai skaudžiai atgailoti jos tikrieji vaikai. Ne vienas šiandien kenčia ligoninėje, net bepročių namuose, keiksmu palydėdamas atminimą motinos, kuri už trumpą valandėlę pasismaginimo visam amžiui jam atėmė sveikatą ir jo, dar negimusio, ateitį pragėrė.

### **Skepeta, į kurią purvinas rankas šluosto.**

Gal dar labiau žalingesni alkoholio padariniai žmogaus dorovei.

— Tarp visų nusikaltimo priežasčių, — rašo *N. Davis*, — pirmaujančią vietą užima alkoholis, ir iki šiol niekas jam tos liūdnos pirmenybės neišstengia paveržti.

*Šekspyras* yra pasakęs:

— O, moterie, tavo vardas — silpnybė.

Tuo silpnėsne moteris, kai jos protas alkoholio pritrenktas, kai valia gėrimo praskiesta.

Kažkurios tautos priežodis sako:



— Moteris, kuri mėgsta stovėti prie lango, yra kaip vynuogių kekė pake-lėje. Dar blogiau su ta moterimi, kuri mėgsta kiurksoti prie baro.

Vienoje šeimoje vyras norėjo pirk-ti saliuoną. Žmona griežtai atsisakė, kad ji prie baro nestovės. Jos pasitei-sinimas buvo:

— Moteris saliuone, tai kaip skepe-ta į kurią kiekvienas pastumdėlis ran-kas šluosto.

### **Moteris — šeimos vaidilutė, namų kunigė.**

Iš tremties mus pasiekia žinias, kad lietuvis moteris savo gražiu užsilai-kymu, padorumu, pralenkia kitas Bal-tijos valstybių tremtines. Net sunkieji tremties gyvenimo smūgiai jų nepa-laužia. Lietuvė moteris čia Jungtinė-se Amerikos Valstybėse turi padoru-mo rungtynėse užimti pirmą vietą. Jos

šeimų vaidilutės, jos namų kunigės.

Kaikas sako:

— Negarbingos — nenulaikysi, gar-binga — pati neis.

Mes norime laukti, kad visos lietu-vės bus garbingos.

Pabaigai tebūnie leista pakartoti tok-sai J. Barymorės ne tai juokelis, ne tai perspėjimas:

— Geriausia kovoti su moterimi, tai su kepure: griebk už kepurės ir bėk.

Pritaikydami tą prie mūsų reika-lo, norėtume pasakyti:

— Geriausia kovoti su gėrimu, tai šalintis nuo jo, Brangi lietuve ir ma-loni lietuvaite, bėk nuo saliuono!

Moteris yra pasaulio karalienė, bet ji gali likti ir silpnybės, polinkio ver-ge...

*Dr. J. Prunskis (Iš "D.")*

— 00 —

## **MOTERIS PALIEKA MOTERIM**

Kalėjimas daugiau negu carų lai-kais, daugiau negu bet kada mums ži-nomaj istorijoje yra tapęs bolševikų pa-vergtos Lietuvos buities simboliu.

Pačiuose kalėjimuose sąlygos pasi-baisėtinios. Jau nebėra didelio panašu-mo su tomis, kaip 1940-41 metų oku-pacijos laikais. Štai X miestelio kalė-jime, teisingiau sakant rūsyje, kuris turi gal 20 kv. metrų pločio, buvo su-talpinti 23 kaliniai. Jame buvo tik vie-nas langas, — ir tas uždarytas, kad jokia dienos šviesa nepatektų pas ka-linius. Naktį spirgino šaltis, o dieną trūko oro. Kiekvienas kalinys galėjo sėdėti saujomis gyvius nuo savo kaklo. Utė — tai pati našiausia bolševikinės pramonės šaka, kurioje penkmečio pla-nas tikrai perviršijo 1000%!

Kito kalėjimo vienoje "kameroje" sėdėjo 30 kalinių, kurie nesutildami

visi ant lentų gulėti, įvedė "pamai-nas": pusė kalinių ligi vidurnakčio gu-lėjo ant narų, o paskui pasikeisdavo su kita kalinių puse. Gulėjo ant šla-pių cementinių grindų, nuo kurių ne vienas apsirgo reumatizmu. Toje ka-meroje beveik visi kaliniai buvo poli-tiniai, tai reiškia: ūkininkai, darbinin-kai, mokytojai, tarnautojai ir pan. Ma-žesniuose kalėjimuose kaliniams visiškai neduoda maisto. Dėl to buvo susi-darę daug kur "šėlpimo komitetų", kurie rėmė kalinius, neturinčius arti-mųjų ir kuriems niekas neatnešdavo maisto. Tuos komitetus sudarinėjo dau-giausia geraširdės lietuvis moteris. Mūsų moteris šiandien daug padeda rezistencijai — aktyviu ir pasyviu bū-du. Deja, dažnai trūksta lėšų, priemo-nių. O už pinigą ir "Stalino žemėje" daug ką galima jau padaryti...



## Senovės Lietuvių Valgis Ir Gėrimas

Turime daug gražių pasakų apie alų ir midų, apie medžiotojus, žvejus, apie miškinius ir laukų artojus. Jos siekia žilos senovės laikus. Ir iš jų kartais, kai nėra kitų šaltinių, tenka spręsti apie mūsų protėvių gyvenimą. Jeigu senovėje lietuviai jodavo į karą, reiškia, turėjo žirgų. Jeigu dėvėjo kailinius, lininius ir vilnonius rūbus, avėjo batais, arba — kaip rašytojas Vincas Krevė sako — pušnimis, reiškia, mokėjo išrauginti ir išsidirbti kailių, pasigaminti odų, augino avis, sėjo linus, pagaliau, turėjo mokėti susiverpti, išsiausti, pasisiūti... Jie mokėjo ir daugiau — mokėjo nusimegsti tinklus, gaminosi arklus, ginklus, statė namus, prisidirbdavo molinių puodų ir indų, medinių milžtavių, kibirų, statinių ir kubilų. Jau senovėje lietuviai dirbo žemę ir laikė naminių gyvulių: arklių, karvių, avių, ožkų, kiaulių. Lietuviai valgė kumpius, dešras, skilandžius. Garsi buvo ir taukinė, kurią vartodavo užkului (uždarui, valgių užspirginiui). Kuomet toliau grįšime į senovę, pamatysime, kad mūsų protėvių valgiai buvo vis paprastesni: medus ir midus, žvėriena, paukštiena, naminių ir laukinių paukščių kiaušiniai, žuvis, uogos, grūdai, vėliau duona, pienas ir vaisiai. Jau Gedimino laikais buvo čiepijamos obelys ir kriaušės, buvo vyšnių ir slyvų, o serbentai, putinai, riešutai ir visokios šilų ir miškų uogos bei grybai augo visada...

Jau 13-tame amžiuje lietuviai sėjo rugius, kviečius, avižas, miežius ir linus. Sakoma, kad šiuos javus mūsų protėviai augino jau priešistoriniais laikais. Vėliau ėmė auginti ir kanapes, žirnius, vikius. Daržuose augo ridikai, ropės, kopūstai, raudonieji burokai,

svogūnai, morkos, agurkai, pupos, agurkai... Rauginti kopūstai ir agurkai buvo valgomi jau senovėje. Ridikai, ropės ir agurkai buvo mėgiami su medumi. Prieskoniams, ypačiai prie mėsos, vartojo krienus, petruškas, krapus, kmynus, česnakus, svogūnus, garsvyčias. Tarp sriubų iš senovės žinomi barščiai, kruopos, kopūstai, rūgštybarščiai, visokios uogienės, plokščių (jaunų žirnių ankščių) sriuba, brandis (jaunų varpų) sriuba, balandienė ir dilgėlienė. Gėrė midų padarytą iš medaus, liepų žiedų ir apynių; mėgo alų ir girą, pavasariais prisileisdavo beržų ir klevų sulos, prisiraugindavo... Rudenį mėgdavo grybauti. Valgė grybus virtus, keptus ir pačirškintus, juos raugino ir džiovino, kad turėtų žiemai. Taip pat prisirūkindavo mėsos, prisirūkindavo bei prisidžiovindavo žuvių. Gana vėlai į Lietuvą pateko bulvės, dar vėliau pamidorai, špinatai, rūbarbarai ir daug kitų daržovių, uogų ir vaisių.

*Dėdė Plikas*

Ypatinga palaima yra tam vaikui, kurs mokykloje yra mokomas ir auklėjamas kataliko mokytojo.

*Be meilės nėra pažangos, nėra prakilnumo, nėra valdžios, nėra karalystės. Be meilės pačiam gyvenime stoka gyvumo.*

—G. Palau, S. J.

Mandagumas, tai žmonijos žiedas. Kas nėra pakankamai mandagus, tas nėra pakankamai žmoniškas.

*Nedoras kaimynas yra kaip krislas akyje, dieglys šone, rakštis kojoj ir kelmas ant kelio.*



# Iš Centro Raštinės

## PUBLICATION OF ANNUAL STATEMENT FOR THE YEAR OF 1948

Hereby being published by the request of the

DEPARTMENT OF INSURANCE, STATE OF ILLINOIS, Springfield, Ill.



Balance from previous year (1947) ..... \$121,903.69

### INCOME

|                                                                                                                            |           |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|
| Payments received from members during first 12 months of benefit protection of which all or part is used for expense ..... | \$ 68.71  |              |
| All other payments or premiums received from members .....                                                                 | 10,257.03 |              |
| Total payments received .....                                                                                              |           | \$ 10,325.74 |
| Membership fees actually received .....                                                                                    | 4.75      |              |
| Other payments by members, viz: Publication Income .....                                                                   | 3,427.11  | 3,431.86     |
| Total received from members .....                                                                                          |           | 13,757.60    |
| Deduct reinsurance premiums paid, incl. \$.....                                                                            |           | 101.09       |
| Net amount received from members .....                                                                                     |           | 13,656.51    |
| Gross interest on mortgage loans less \$—0— accrued interest on mortgages required during the year .....                   | 97.50     |              |
| Gross interest on bonds \$1500.00, less \$—0— accrued interest on bonds acquired during the year .....                     | 1,500.00  |              |
| Gross dividends on stocks \$—0—, less \$—0— accrued dividends on stocks acquired during the year.....                      | 917.39    |              |
| Gross interest on deposits in trust companies and banks .....                                                              | 31.82     |              |
| Total income from investments .....                                                                                        |           | 2,546.71     |
| Sale of lodge supplies .....                                                                                               | 74.35     |              |
| Certificate fees .....                                                                                                     | 24.52     |              |
| Initiation fees .....                                                                                                      | 2.25      |              |
| Transferred from non-ledger account .....                                                                                  | 1,395.54  |              |
| Correction as of 1-1-48 .....                                                                                              | 2.00      | 1,398.66     |
| TOTAL INCOME .....                                                                                                         |           | 17,701.88    |
| Amount carried forward .....                                                                                               |           | 139,605.57   |

### DISBURSEMENTS

|                                                                                                          |          |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|
| Death claims .....                                                                                       | 4,078.90 |          |
| Sickness and accident claims .....                                                                       | 3,840.00 |          |
| Total benefits paid .....                                                                                |          | 7,918.90 |
| Net benefits paid .....                                                                                  |          | 7,918.90 |
| Total benefits and payments made to members ..                                                           |          | 7,918.90 |
| Commission and fees on payments by members:                                                              |          |          |
| First Year \$....., Renewal \$.....                                                                      | 22.50    |          |
| Medical examiners' fees \$51.00, Inspection of risks \$..                                                | 51.00    |          |
| Salaries of home office employees, No Editor .....                                                       | 480.00   |          |
| Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees .....                           | 2,100.00 |          |
| Traveling and other expenses of officers, trustees and committees \$10.63, home office employees \$..... | 10.63    |          |
| (a) Insurance department .....                                                                           | 319.00   |          |



|                                                                           |          |              |
|---------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|
| Rent, including \$.... for society's occupancy of its own buildings ..... | 180.00   |              |
| General office maintenance and expense .....                              | 45.57    |              |
| Advertising, printing and stationery .....                                | 294.27   |              |
| Postage, express, telegraph and telephone .....                           | 155.89   |              |
| Official publication .....                                                | 2,328.00 |              |
| All other disbursements (specify purpose):                                |          |              |
| Actuarial and Auditing .....                                              | 153.25   |              |
| Insurance Premiums .....                                                  | 84.37    |              |
| Payments from Minor Beneficiary Trust Fund ..                             | 387.50   |              |
| TOTAL DISBURSEMENTS .....                                                 |          | \$ 14,530.88 |
| Balance .....                                                             |          | 125,074.69   |

## LEDGER ASSETS

|                                         |            |            |
|-----------------------------------------|------------|------------|
| Mortgage loans on real estate .....     | 1,000.00   |            |
| Book value of bonds and stocks .....    |            |            |
| Bonds 60,000.00, Stocks 59,281.43 ..... | 119,281.43 |            |
| Cash in banks .....                     | 4,793.26   |            |
| Total ledger assets .....               |            | 125,074.69 |

## NON-LEDGER ASSETS

|                                                   |        |            |
|---------------------------------------------------|--------|------------|
| Gross interest and accrued .....                  | 389.60 |            |
| Payments actually collected by Subordinate        |        |            |
| Lodges not yet turned over to Supreme Lodge ..... | 206.44 | 596.04     |
| Gross assets .....                                |        | 125,670.73 |

## DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

|                             |      |            |
|-----------------------------|------|------------|
| Total admitted assets ..... | none | 125,670.73 |
|-----------------------------|------|------------|

## LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

|                                                                                                   |          |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-------------|
| Death claims on which proofs are incomplete, under adjustment or adjusted but not due .....       | \$300.00 |             |
| Total death claims .....                                                                          |          | \$ 300.00   |
| Sick and accident claims due and unpaid .....                                                     | 250.00   |             |
| Total sick and accident claims .....                                                              |          | 250.00      |
| Total unpaid claims .....                                                                         |          | 550.00      |
| Advance payments or premiums .....                                                                | 418.13   |             |
| All other liabilities, viz:                                                                       |          |             |
| Minor Beneficiary Trust Fund .....                                                                | 572.33   | 990.46      |
| Total unpaid claims and other current liabilities ..                                              |          | 1,540.46    |
| Reserve liabilities required to cover contractual obligations. Whole Life American Experience 4%, |          |             |
| Illinois Standard .....                                                                           |          | 73,729.00   |
| Total amount of all liabilities (including reserves) ....                                         |          | 75,269.46   |
| Unassigned Funds .....                                                                            |          | 50,401.27   |
| Total to balance with Admitted Assets .....                                                       |          | \$12,670.73 |

## EXHIBIT OF CERTIFICATES. TOTAL BUSINESS OF THE YEAR

|                                                                                     | Number | Amount       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------|
| Benefit certificates in force Dec. 31 of previous year, as per last statement ..... | 1999   | \$299,850.00 |
| Benefit certificates written and renewed during the year                            | 25     | 3,750.00     |
| Totals .....                                                                        | 2024   | 303,600.00   |
| Deduct terminated, decreased or transferred during the year .....                   | 186    | 27,900.00    |



|                                                                       |      |            |
|-----------------------------------------------------------------------|------|------------|
| Total benefit certificates in force December 31 of current year ..... | 1838 | 275,700.00 |
|-----------------------------------------------------------------------|------|------------|

#### BUSINESS IN ILLINOIS DURING THE YEAR

|                                                                                         |     |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------|
| Benefit certificates in force December 31 of previous year, as per last statement ..... | 424 | 63,600.00 |
| Benefit certificates written and renewed during the year .....                          | 3   | 450.00    |
| Totals .....                                                                            | 427 | 64,050.00 |
| Deduct terminated, decreased or transferred during the year .....                       | 32  | 4,800.00  |
| Total benefit certificates in force December 31 of current year .....                   | 395 | 59,250.00 |

#### EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

##### TOTAL CLAIMS

|                                                                    |    |          |
|--------------------------------------------------------------------|----|----------|
| Claims unpaid December 31 of previous year last statement .....    | 2  | 207.60   |
| Claims reported during the year .....                              | 29 | 4,350.00 |
| Totals .....                                                       | 31 | 4,557.60 |
| Claims paid during the year .....                                  | 29 | 4,078.90 |
| Balance .....                                                      | 2  | 478.70   |
| Saved by compromising or scaling down claims during the year ..... |    | 178.70   |
| Claims unpaid December 31 of current year .....                    | 2  | 300.00   |

##### ILLINOIS CLAIMS

|                                                                         |   |          |
|-------------------------------------------------------------------------|---|----------|
| Claims unpaid December 31 of previous year, as per last statement ..... | 1 | 57.60    |
| Claims reported during the year .....                                   | 7 | 1,050.00 |
| Totals .....                                                            | 8 | 1,107.60 |
| Claims paid during the year .....                                       | 8 | 1,007.40 |
| Balance .....                                                           | 0 | 100.20   |
| Claims unpaid December 31 of current year .....                         | 0 | 0        |

#### EXHIBIT OF SICK AND ACCIDENT CLAIMS

##### TOTAL CLAIMS

|                                                                         | Number | Amount   |
|-------------------------------------------------------------------------|--------|----------|
| Claims unpaid December 31 of previous year, as per last statement ..... | 2      | \$ 90.00 |
| Claims reported during the year .....                                   | 102    | 4,000.00 |
| Totals .....                                                            | 104    | 4,090.00 |
| Claims paid during the year .....                                       | 96     | 3,840.00 |
| Claims unpaid December 31 of current year .....                         | 8      | 250.00   |

##### ILLINOIS CLAIMS

|                                                                         |    |        |
|-------------------------------------------------------------------------|----|--------|
| Claims unpaid December 31 of previous year, as per last statement ..... | 0  | 0      |
| Claims reported during the year .....                                   | 16 | 640.00 |
| Totals .....                                                            | 16 | 640.00 |
| Claims paid during the year .....                                       | 15 | 580.00 |
| Claims unpaid December 31 of current year .....                         | 1  | 60.00  |

#### SCHEDULE D, SUMMARY

##### *Bonds and stock owned by the Association*

| Bonds            | Book Value | Par Value   | Market Value |
|------------------|------------|-------------|--------------|
| Government ..... | \$60,00.00 | \$60,000.00 | \$60,000.00  |



|                              |           |              |              |
|------------------------------|-----------|--------------|--------------|
| Total Bonds .....            | 60,000.00 | 60,000.00    | 60,000.00    |
| <i>Stocks</i>                |           |              |              |
| Bldg. and Loan .....         |           | 59,281.43    | 59,281.43    |
| Total Stocks .....           |           | 59,281.43    | 59,281.43    |
| Total Bonds and Stocks ..... |           | \$119,281.43 | \$119,281.43 |

AMERICAN LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC

WOMEN'S ALLIANCE  
ALBINA POSKA, Secretary

## NAUJŲ RAŠTININKIŲ ADRESAI

|                                                                      |                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 2 kp. Aug. Šatkienė, 1420 South Cicero Ave., Cicero 50, Ill.         | anica Ave., Chicago 7, Ill.                                              |
| 22 kp. Marcelė Zaveckienė, 154 Webster Ave., Cambridge, Mass.        | 54 kp. Mrs. V. Tulauskas, 14686 Roselawn, Detroit 21, Mich.              |
| 25 kp. Mary Smalanskis, 3 Prospect Place, Pittston, Pa.              | 58 kp. Mrs. Teklė Mitchell, 36 E. Pearl St., Nashua, N. H.               |
| 30 kp. Ona Osteikienė, 66-22 52 Av., Maspeth, L. I., N. Y.           | 70 kp. Mrs. Margaret Kovanic, 119 West Str., Westville, Ill.             |
| 36 kp. Mrs. Sally Miliauskas, 957 East 141st St., Cleveland 10, Ohio | 73 kp. Miss Agnes Dreven, 87 Kinsman St., Lowell, Mass.                  |
| 49 kp. Ona Rudienė, 3419 S. Lituanica Ave., Chicago 7, Ill.          | 74 kp. Miss Stella Zukauskas, 5127 Fountain Ave., Los Angeles 27, Calif. |

## Kas Veikiama Kuopose ir Apskirtyse

### IŠ APSKRITIES SUVAŽIAVIMO

Moterų Sąjungos Conn. apskrities suvažiavimas įvyko balandžio 24 d. Lietuvių Svetainėje, Manchester, Conn.

Suvažiavimą atidarė pirm. Julė Valentinė malda ir pasveikino visas atstoves kviesdama prie sėkmingos darbuotės. Sveikino taipgi vice pirmininkė Adelė Hussey, rašt. M. Jokubaitė ir išd. M. Astrauskienė.

Mandatų komisijon išrinktos B. Mičiūnienė ir A. Aleiosienė. Vėliau iš jų raporto sužinota, kad buvo 17 atstovių iš 5 kuopų, visos valdybos narės ir 3 viešnios. Buvo labai malonu, kad atvyko viešnia M. Purienė iš Worcester, Mass.

Ruošiamas trilypis išvažiavimas į Sea Cliff Inn, New Haven. Visos kuopos rengiasi dalyvauti. Išvažiavimas bus birželio 19 d. per Fathers Day.

Naujų narių vajuje pasirodė, kad kai kurios kuopos dar žada prirašyti naujų narių.

Nutarta paaukoti \$10 BALF-ui ir \$5 Nekalto Prasidėjimo Seserų seimui. Taip pat kurios kuopos siųs į seimą delegatę, tai apskritis aukos \$25.

Sekantis suvažiavimas įvyks Hartford, Conn.

Sukalbėta malda už sielą a. a. V. Zelneraitį, sąjungietės vyro sielą, taipgi už visas mirusias sąjungietes mūsų apskrityje.



Po susirinkimo kuopos pirm. A. Hussey pakvietė atstoves ir viešnia vakarienės.

Atstovės skirstėsi namo su linkėjimais laimingai sugrįžti ir sveikom sulaukti gegužinės ir ateinančio seimo bei kito apskrities suvažiavimo.

*Koresp. Adelė Hussey*

## Waterbury, Conn.

*Šis-tas Iš Mūsų Veikimo*

Į mėnesinį susirinkimą atsilankė nemažai narių.

Iš raporto pasirodė, kad vasario mėnesį kuopa prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės sukakties paminėjimo darbu ir aukomis.

Kovo mėnesį sąjungietės išsiuntė virš 20 siuntinių Lietuvos pabėgėliams sušelpiti. Pasirodo, mūs sąjungietės kiekvieną mėnesį atlieka kokį nors kilnų darbą. Žinoma, be pinigų negalima ką nors nuveikti, todėl sąjungietės stengiasi pinigų sukelti įvairiais parengimais.

Kuopos narė ir choristė M. Stangus persikėlė gyventi į nuosavą namą. Linkime jai džiaugsmo ir laimės naujoj vietoj.

V. Žukauskienė, M. Šambarienė ir M. Budzinauskienė buvo nuvykusios į Union City, N. J., pamatyti vaidinimo "Veronica's Veil".

Balandžio 23 d. sąjungietė paminėjo savo gimtadienį. Linkime jai ilgiausių metų.

*Korespondentė*

## Detroit, Mich.

*Ispūdžiai Motinos Dienos Iškilnių*

Motinos Dieną 54-tos kuopos narės "in corpore" ėjo prie Šv. Komunijos. Ši gražų paprotį kuopa palaiko nuo pat įsisteigimo. Vienos prie Dievo Sta-

lo eina pasipuošusios gėlėmis, kitos — sąjungos ženkleliais. Mažai krepiama dėmesio į išorį pasipuošimą. Dvasinė nuotaika visų vienoda. Visų ta pati mintis ir malda skiriama motinai pagerbti, prisiminti.

Kai kurios motinėlės, buvusios sąjungietės, jau išsiskyrusios iš mūs tarpo, bet jų dukros seka jų pėdomis. Daugelis bet yra tokių, kurios su savo dukromis dar sykiu eina prie Dievo Stalo.

Liudniausiai ir labiausiai skauda širdį toms, kurios ankstyvoj jaunystėj neteko savo motinos.

Po visam įvyko bendri pusryčiai, kuriuose šeiminkavo Grinienė ir Yur-sen. Joms padėjo pirmininkė Medinienė ir kitos. Dėkui visoms.

Po pusryčių įvyko susirinkimas.

Kad kuopos išdas neišsektų, žiemą narių namuose buvo ruošiami pobūviai. Praeitą žiemą savo namus tokiems pobūviams buvo užleidusios: Banionienė, Rutkauskienė, Kudžienė ir Jacobs. Aėiū joms už parodytą duosnumą.

Šiais metais garnys neaplenkė nė mūs kuopos narių: A. Laconis ir F. Skipley. Abiem paliko po sūnų. Linkime savo narėms išauginti juos stipriais dvasioj lietuviais.

Brangiai narei Izabelei Stanevičienei ir visai jos šeimai netekus brangaus vyro ir mylimo tėvo, 54-ji kuopa reiškia nuoširdžią užuojautą.

—M. M. K.

## Kearny-Harrison, N.J.

*Iš Mūsų Kuopos Veikimo*

Jau ilgas laikas kaip nesimato "Mother's Dirvoj" žinių iš 63 kuopos. Veikiame daug, tik mažai garsinamės.

Sausio mėnesio susirinkime išrinkta nauja valdyba. Atsisakius pirm. M.



Gerulienėi, išrinkta M. Baltrukonienė. Kitos: vice-pirm. V. Šimeliunienė, prot. rašt. M. Nakrošienė, fin. rašt. liko A. Pietarienė, išd. O. Ašmenskienė, tvarkdarė A. Žitkienė.

Balandžio 19 d. turėjome margučių "party". Dovana už gražiausią margutį buvo įteikta A. Pietarienei.

Balandžio mėnesio susirinkime nutarta apvaikščioti Motinų Dieną, gegužės 15-tą. Šv. Mišios buvo atlaikytos už narių motinas ir visos ėjo prie Šv. Komunijos. Po Mišių buvo bendri pusryčiai.

\* \* \*

Balandžio 26 d. Vincas ir Anelė Pietariai minėjo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Tą rytą atlaikytos Šv. Mišios jų intencija ir su šeima ėjo prie Šv. Komunijos. Bažnyčioj dalyvavo daug sąjungiečių ir kitų draugų.

Tą vakarą sąjungietės surengė "surprise party" jų namuose. Palinkėta ilgiausių metų ir geriausios laimės gyvenime. Įteiktos ir dovanos nuo kuopos.

A. Pietarienė yra mūsų kuopos ilgametė finansų raštininkė. Ji visuomet dirba kuopos parengimuose. Jos dukrė Onutė taipgi sąjungietė ir yra susižiedavus su B. Yarusevičiu. Jų vedybos bus rugsėjo mėnesį. Lauksim vestuvių.

— *Sąjungietė*

## Hartford, Conn.

### *Žinutės iš 17 Kuopos*

Balandžio 6 d. įvyko skaitlingas kuopos susirinkimas. Išklausyta visa eilė raportų ir skaityti kvietimų laiškai. Vienas jų buvo nuo Nekalto Prsidėjimo Seserų, kviečiant dalyvauti seime, kuris įvyks gegužės 15 d., Putnam, Conn. Išrinkta atstovės: R. Mončiunienė ir M. Pateckaitė. Aukų paskirta \$5.00.

Skaitytas kitas laiškas nuo M. Jokubaitės, kuriame kvietė dalyvauti apskrities susirinkime balandžio 24 d. Manchester, Conn. Kuopą atstovauti apsiėmė V. Elijošienė, R. Mončiunienė, M. Brazauskienė, J. Krivickienė, M. Petraitienė, B. Mickevičienė, A. Kedienė, A. Beeherienė.

Naują lošimą įvykdė R. Mončiunienė ir aukavo dovanas. Pelnas paskirtas labdarybei.

I Hartfordą atvyko skaitlingai tremtinių. Daug šeimynų randasi blogame padėjime. Jei kas turėtų atliekamų rakandų bei šiaip namams reikalingų daiktų, prašome pranešti kuopos valdybai.

— *Korespondentė*

## Manchester, Conn.

### *57-tos Kuopos Veikimas*

Gegužės 4 d. įvyko kuopos mėsenis susirinkimas, kurį atidarė pirm. Adelė Hussey malda.

Bal. 24 d. mes ir vėl turėjome namie gamintų valgių pardavimą. Kiekviena narė ką nors namie pagaminus paaugojo. Gerai surinkta pinigų. Ačiū visoms už pasidarbavimą.

J. Gudžiūnienė išdavė raportą iš apskrities suvažiavimo, kuris įvyko mūsų kolonijoje, Lietuvių svetainėj. Raportas priimtas.

Nutarta pasiųsti auką Nekalto Prsidėjimo seselių rėmėjų seimui, kuris įvyko gegužės mėnesį. Aukų paskirta \$5.

Kuopoj yra dvi ligonės: K. Kasevičienė ir Balčiunienė. Linkim joms kuo greičiau pasveikti.

Susirinkimą užbaigus, narės buvo pakviestos užkandžiui, per kurį pirm. Adelė Hussey įteikė dovaną Ann Pilkin (Murauskaitei) jos gimimo dienos proga. Be to, pirmininkė iškepė tortą. Padainavom "Happy Birthday".



Ann Pilkin yra kuopos protokolų raštininkė, darbšti narė. Kur reikia važiuoti, ar tikiėtų parduoti, ji niekad neatsisako. Visur nuveža nares. Ir komisijon apsiima, kada tik ją paprašom. Už tai visos sąjungietės linki jai ilgiausių metų.

Birželio 6 d. įvyks kuopos paskutinis susirinkimas prieš vasarą. Pirmininkė prašo visas nares atsilankyti. Mūsų sąjungos seimas įvyks rugpjūčio mėnesį. Katros narės turit kokių įnešimų, prašomos ateiti ir išreikšti savo mintis. — *C. Zilinskas, korespondentė*

## Brooklyn, N. Y.

*Trumpai iš 29-tos Kuopos*

Mėnesiniam susirinkime, vasario 16 d., naujoji valdyba, išėmus finansų sekretorę J. Terebeizienę, kuri pasiūlo savo vietoj, perėmė pareigas. Naujoji pirm. V. Gaigalienė, vice pirm. S. Moskevičienė, sekr. J. Razmantienė, fin. sekr. J. Terebeizienė, išd. G. Katilienė. Reikia pažymėti, kad fin. sekr. J. Terebeizienė jau 30-tas metas kaip darbuojasi kuopai. Garbė ir padėka jai už tai.

Pirmininkė savo darbo pradžioje ragino visas nares pasistengti įrašyti kuopon naujų narių, taipgi nurodė reikalą visoms narėms lankytis į susirinkimus.

Nuoširdžios užuojautos kuopa reiškia narei I. Miliukienei dėl mirties jos mylimo vyro.

Balandžio mėnesio susirinkime narės reikalavo naujienų iš kuopos "Motery Dirvoj". Svarbus taipgi dalykas, kad visos kuopos narės lankytųsi į susirinkimus. Turime gerą pirmininkę, kuri pati nenuilstančiai veikia kuopos labui, ir kviečia visas nares į veikimą. Ypatingai norime matyti susirinkime

tas nares, kurios retai kada atsilanko. Džiugu visoms buvo, kai senai nebuvus susirinkime K. Zaukienė atsilankius žadėjo prisidėti prie kitų narių veikimo. Dėkojam jai, o visas kitas raginame sekti jos pavyzdžiu.

Kovo 6 d. buvo suruoštas New York ir New Jersey valstybių katalikų seimelis, iš kurio gražų pranešimą patiekė susirinkimui: U. Čižauskienė, V. Gaigalienė, M. Kivytienė, J. Gražienė, A. Streimikienė ir J. Razmantienė. Dėkui joms už tai, kad visą dieną paaugojo atstovaudamos kuopą tame seimelyje.

Susirinkimas pareiškė užuojautos mūsų organo "Motery Dirvos" redaktorei S. Sakalienei dėl ištiktos nelaimės. Linkime kuo greičiausiai pasveikti ir vėl sykiu darbuotis sąjungos dirvoje.

Gegužės 1 dieną buvo užprašytos šv. Mišios, per kurias kuopos narės bendrai ėjo prie šv. Komunijos. Po visam buvo pusesryčiai, kuriems lėšų (\$15) paaugojo T. Kubilienė. Pusryčiams pagaminti buvo išrinktos: Walterienė, Terebeizienė, Ragelienė ir Rainienė. Šios moterys niekad neatsisako nuo tokio, ar kitokio darbo. Garbė ir padėka joms už tai.

Nutarta aplankyti narę Maskolaitienę ir pagerbti, kaip garbės narę.

29-tos kuopos veikimas gražiai eina. Veiklios narės tiki, kad telpamomis žiniomis iš kp. veikimo ir apie naujus veikimo planus galima bus išjudinti ir tas nares, kurios mažiau domisi veikimu, arba visai nesidomi. Juo daugiau bus veikėjų, tuo bus galima daugiau nuveikti kilnių darbų.

*Korespondentė*



## Maspeth, N. Y.

### 30 Kuopos Žinutės

Bal. 11 d. susirinkime nutarta minėti Motinos Dieną. Užprašytos šv. Mišios. Narės eis prie komunijos gyvų ir mirusių narių intencija.

Balandžio 24 d. parapijos salėje įvyko metinis margučių balius. Buvo ir trumpas vaidinimas iš tremtinių gyvenimo. Vaidintojus parūpino kuopos dvasios vadas kun. J. Cekavičius.

Už gražiausius margučius dovanas laimėjo "Amerikos" redaktorius Šerkšnas su savo dviem sūneliais, O. Rimdienė, A. Bažčiūnienė ir Losija. Šokolado 10 sv. kiaušinių paaukojo Ginkus. Kitas dovanas paaukojo Norkevičienė, Ražiekienė, Škarulienė, Višnauskienė ir Laukaitienė.

Taipgi buvo lioterija gražaus blankieto, kurį paaukojo fin. sekr. Osteikienė. Nuoširdus ačiū visiems aukotojams, darbuotojoms ir atsilankusiems.

Sunkiai buvo susirgusi plaučių uždegimu mylima narė, buvusi kuopos pirm. ir daug širdies įdėjusi Mot. Sąjungai A. Kivitenė.

*Nut. rašt. O. Petrulienė*

*Piktas žmogus uždaro savo akis, bet atidaro burną.*

## Worcester, Mass.

### Paminėjom Motinos Dieną

Moterų Sąj. 5-ta kuopa gegužės 8 d., parapijos salėje surengė Motinos Dienos minėjimą. Programoje buvo: paskaita, dainos, gyvieji paveikslai, deklamacijos. Išpildė buvę tremtiniai.  
K.

## Užuojauta

Gegužės 2-rą dieną Cleveland, Ohio, mirė Povilas Šukys, mūsų žymios sąjungietės 26 kuopos narės vyras.

Velionis buvo vienas iš žymiųjų Clevelando katalikų tarpe veikėjų, ypačiai daug pasidarbavęs katalikiškai spaudai. Vladislava Šukienė yra viena pirmųjų M. S. 26 klp. narių, ilgus metus ėjo kuopos finansų raštininkės pareigas ir visuose darbuose buvo kuopos ramščiu.

Šio liūdesio valandoje savo brangiai narei ir likusiems sūnums reiškiamo gilios užuojautos ir suraminimo.

Moterų Sąjungos Centro Valdyba  
Redaktorė Sofija Sakalienė

*Gero žmogaus širdyje rustybė greit numiršta. Ji ilgai pasilieka tiksliai trumpame prote.*  
—Carlyle.

## Pažangioji šeimininkė

### Sūrio ir Pineapple Salad

1 pakelis "lemon gelatin", 1 puodukas verdančio vandens, 1 šaukštas uk-suso, 1 pakelis 3 ounce cream cheese ir 1 pakelis 3 ounce Roquefort cheese, 1 puodukas crushed pineapple, pusė puoduko whipped cream.

Ištarpinti gelatiną karštam vandeny, supilti uksusą ir atšaldžius įstatyti į

šaldytuvą, kad sustingtų. Ištrinti sūrį ir kai gelatinas bus jau kai drebučiai, sudėti sūrį ir pineapple, išmaišius vėl įstatyti į šaldytuvą. Kai bus gerai atšalus, sudėti suplaktą smetonėlę (whipped cream) išmaišius sudėti į formą ir įstatyti į šaldytuvą. Prieš duosiant į stalą išdėti salad ant pusbliudžio išklo-to salotų lapeliais. Vidun pridėti piaus-tytų orange, grapefruit, pineapple ir



žalio agurko. Užpilti salad dressingo, padabinti su maraschino cherries. Užtenka 6—8 asmenims.

### *Vyniotas Steikas*

Svaras ir puse gero minkšto jautienos mėsos steiko, puse puoduko tarpinto sviesto, ketvirta dalis puoduko tarkuoto sūrio, tiek pat bakos duonos trupinių, šaukštukas kapotų petruškų, vienas kietai virtas kiaušinis, skiltelė česnako, šaukštas chilio sauce, šaukštas miltų, 2 puoduku tomeičių sunkos (tomato juice).

Steikas turi būti nupiautas plonai, ištepti sviestu, pabarstyti sūriu, duonos trupiniais, užberti pipirų, druskos ir petruškomis. Supiaustyti plonais ritinėliais kietą kiaušinį ir išdėlioti ant steiko. Stipriai suvynioti mėsą ir apraišioti storu siulu, kad neišsiskirtų.

Apkepinti skauradoj karštame svieste kartu su česnako skiltele, išimti mėsą, įdėti šaukštą miltų ir supilti pamažu maišant tomeičių sunką. Paskui sudėti vėl mėsą ir uždengus ant lengvos ugnies šutinti iki steikas bus minkštas.

Atskirai išvirti puoduką sausų makaronų, nusunkus perplauti vandeniu ir apdėti aplink mėsą ant pusbliudžio, apiberti sūriu ir apipilti tomeičių padažu, kuriame šuto mėsa.

### *Tuna Žuvies Casserole*

Paimti mažesnę dėžutę Tuna žuvies (6 ounce), vieną šaukštą gerų krienuų, 2 šaukštu sviesto ar margarino, 2 šaukštu kapotų svogūnų,  $\frac{1}{2}$  šaukštuko druskos, 1 šaukštą miltų, 1 puoduka pieno,  $\frac{1}{2}$  puoduko virtų žirnių, 1 puoduka trupintų "potato chips",  $\frac{1}{4}$  puoduko tarkuoto American sūrio.

Sumaišyti žuvį su krienuis. Įdėti sviestą skauradon, pakepinti svogūnus,

sudėti miltus, druską, supilti pamažu pieną ir maišyti iki sutirštės. Sudėti žirnius, "potato chips" ir žuvį, sumaišius supilti į "casserole", kurį pirma reikia ištepti sviestu. Viršų apiberti sūriu ir kepti apie pusę valandos 350 laipsnių pečiaus karščio.

### *Vištiena Su Pimienta Alyvelėmis*

Paimti jauną vištuką, supiaustyti į vartojamas stalui dalis, 1 puoduke, miltų, 1 šaukštuką druskos, truputis maltų pipirų,  $\frac{1}{4}$  puoduko riebalų, 2 kenukų mushroom soup, 2 puoduku vandens, 1 svogūną,  $\frac{1}{2}$  puoduko piaustytų (sliced) pimienta ošives).

Sumaišyti miltus, druską ir pipirus, supilti į popierinį maišiuką, pakratyti jame ant syk po 2 ar 3 šmotukus vištienos. Pakepinti skauradoj riebalus ir juose apkepinti vištieną, kad gražiai apgeltonuotų visos pusės. Sušildyti grybų sriubą ir vandenį, užpilti ant mėsos, užberti piaustytais svogūnais, gerai uždengti ir kepti vidutinio karščio pečiuje apie valandą ir pusę, arba iki mėsa bus minkšta. Jei bus reikalo, papildyti daugiau karšto vandens. Prieš baigiant mėsai kepti sudėti piaustytas alyvėles ir palaikyti dar 10 minučių.

## **Ar Žinai, Kad—**

### *Rūkymas kenkia grožiui*

Amerikietis dr. Edwards, ilgai tyrinėjęs rūkymo pasekmes, paskelbė, kad jaunos moterys, pradėjusios rūkyti, jau 23 ar 24 metų nustoja gražumo. Kiti gydytojai, jam pritardami ypač pabrėžia tai, kad moteris rūkyme dažnai nustoja saiko ir daug rūkydamos pameta miegą, apetitą ir ardo dirksnius. Tokios rūkytojos greit išgelsta ir išrodo senomis.